

Asia: VN/35317/2025

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi ulosottokaaren muuttamisesta ja siihen liittyvistä laeista

1. Esitys varojen kohdentamisesta saatavan osille

Lausuntonne yleisesti varojen kohdentamista saatavan osille koskevista muutosehdotuksista.

Oikeushallinnon Henkilökunta OHK ry /Personalföreningen vid Justitieförvaltningen PJF rf katsoo esityksessä olevan monia hyviä lähtökohtia helpottamaan velallisia, joiden velkataakka on kasvamassa tai on jo kasvanut huomattavan suureksi. Velkaantumiseen on monia syytä samoin kuin velallisten tapoja hallita ja hoitaa asioitaan. Yhdistyksemme jäsenet tekevät työtä velallisten ja velkojien välissä, joten on myös syytä kiinnittää aina huomiota muutosten vaikutuksiin osapuolten asemassa -niin hyvässä kuin huonossa. Muutosten on oltava ymmärrettäviä ja tietojärjestelmämme on kyettävä tukemaan työtämme toivotun lopputuloksen saavuttamiseksi. Aiottu neljän vuoden testiaika on lopulta lyhyt aika, joten tietoteknisille keskeneräisyyksille ei ole sijaa kokeiluajana.

Muutoksen vaikutuksesta, sisällöstä ja etenkin kestosta tulee tiedottaa etukäteen, riittävän selkeästi ja oikea-aikaisesti sekä velallisille että velkojille. Myös ennen testijakson aloittamista tulee yhteistyön nimissä varmistaa sidosryhmien valmiudet ryhtyä muutoksen kokeiluun.

Lausuntonne muutosehdotuksen kohdentamisesta kuluttajaluottoihin.

Muutosehdotus kohdistuu kuluttajaluottoihin, joiden määrä on merkittävä. Korkovaatimusten sääntelyä on muutettu useasti 2000 luvun alusta lähtien ja ne näyttelevät merkittävää osaa pääoman lisäksi. Tätä kirjoittaessa näyttäisi olevan joillakin perintäyhtiöllä tapa, jossa yhdellä hakemuksella haetaan velallisen useita erilaisia velkoja (kulutusluottoa, sähkölaskuja, lehtitilauksia, puhelinlaskuja, verkko-ostoslaskuja jne.) Velat voivat olla useita vuosia vanhoja ja monesti ne ovat aikoinaan velallisen maksamatta jättämiä huomautus- ja perintäkuluja (maksanut vain pääoman). Velkojana voi olla jopa kolmas taho erilaisten velkojen osto- ja myyntitapahtumien jälkeen. Vaatimukset sisältävät runsaasti muun muassa muistutusmaksuja, joilla velan vanhentumista on katkaistu. Monesta eri saatavasta koostuvan hakemuksen loppusumma korkoineen, erilaisine perintäkuluneen ja lopulta oikeudenkäyntikuluneen muodostuukin usein alun pääomiin verrattuina huomattavaksi. Velkojen yhdistäminen samalle hakemukselle vähentää velallisen maksettavaksi tulevia oikeudenkäyntikuluja ja helpottaa esimerkiksi tuomioistuinten työmäärää. Eduskunnan

oikeusasiamiehen kanslia on kiinnittänyt tähän asiaan huomiota lausuntonsa 1. ja 2. sivuilla eli miten mahdollinen muutos tulisi lisäksi ehkä vaikuttamaan eri saatavien kohteluun ulosotossa.

Lausuntonne varojen kohdentamisjärjestyksen muuttamisen alkamisen edellytyksistä (kuluttajaluoton perimiseksi ollut vuoden aikana vähintään 9 kuukauden ajan voimassa toistuvaistulon ulosmittaus tai maksusuunnitelma, josta tulleet kertymät ovat lyhentäneet vain saatavan korkoa).

-

Lausuntonne varojen kohdentamiseen ehdotettujen muutosten vaikutuksesta velallisten ja velkojien asemaan. Arvioitko ehdotetuilla muutoksilla olevan sellaisia vaikutuksia, joita esitysluonnoksessa ei ole tunnistettu?

-

Lausuntonne varojen kohdentamista koskevan lain voimassaoloajasta.

-

2. Etäosallistuminen ja videotallenteen tekeminen

Lausuntonne etäosallistumista toimituksiin ja ulosottoselvitykseen koskevista ehdotuksista.

-

Lausuntonne videotallenteen tekemistä ja säilytysaikaa koskevasta ehdotuksesta.

Videotallenteiden säilytysjärjestelmän tulee olla selkeä ja ohjeistettu siten, että tallenteet ovat helposti saatavilla ja että niiden säilytyksessä tulee huomioiduksi asioiden viimeisetkin muutoksenhaku-, valitus ja kanteluajat. Esityksessä tieto ääni- ja kuvatallenteista luovutettaisiin tiedonsaantiin oikeutetuille ainoastaan nähtäväksi ulosottoviranomaisen tiloissa. Mikäli asianosaisella ei olisi jäljennöksen saantimahdollisuutta, voi osa tallenteisiin oikeutetuista joutua eriarvoiseen asemaan valtakunnallisesti muun muassa kohtuullisen matkan päässä olevan ja katseluun/kuunteluun varustellun toimipaikan löytämisessä. Ulosoton toimipaikkojen tulee myös varmistaa asianmukaiset tilat tallenteiden kuuntelua ja katselua varten huomioiden, että tallenteisiin oikeutetuilla voi olla kiire esimerkiksi erilaisten määräaikojen puitteissa.

Jotta tallennuksista saavutetaan niihin kohdistetut hyötyodotukset, laitteistojen tulee olla ajanmukaiset ja toimivat ja niiden käyttöön tulee saada riittävä opastus. Koulutuksen osalta on painotettava tallenteiden teon yhteydessä noudatettavia kotirauhan ja yksityisyyden suoja koskevien säännösten merkitystä

3. Muut ulosottokaaren muutokset

Lausuntonne muista ulosottokaareen ehdotetuista muutoksista.

-

Ahonen Outi
Oikeushallinnon Henkilökunta OHK ry